

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čakovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravištvor: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cena inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Program vlade dr. Stojadinoviča.

V četrtek, 4. julija, se je vlada g. dr. Stojadinoviča predstavila narodni skupščini in senatu. Povsod je bila sprejeta z burnim odobravanjem poslancev in senatorjev. V deklaraciji, ki jo je v obeh zbornicah prečital ministrski predsednik dr. Stojadinovič, so obrazložene smernice vladinega delovanja.

Zunanja politika in varnost države.

Zunanjo politiko kraljevine Jugoslavije, tako poudarja vladina deklaracija, so že prej opredelile mirovne pogodbe in prijateljstva; opredeljena je zlasti z obstojem Male antante in Balkanske zveze ter s tradicionalnimi zvezami globokega prijateljstva do Francije. Opredeljena je naposled z našim zemljepisnim položajem in z narodno zgodovino. Temelj te politike je prav tako čvrst in globok, kakor je v skladu z življenjskimi interesi kraljevine Jugoslavije, tako da ga smemo smatrati za nesprenmenljivo smernico za svoje bodoče delo. Kraljevska vlada bo ostala zvesta dosedanjemu pravcu naše zunanje politike in si bo prizadevala, da obstoječa prijateljstva ohrani in okrepi, obenem bo pa z zadovoljstvom sodelovala tudi z vsemi drugimi državami, katerih osnovni ideal bo isti, ki je tudi nam najdražji, to je ideal utrditve in organiziranja evropskega miru. Iskreno in globoko vdana idealu miru med narodi, pa kralje ska vlada vendarle ne more zapirati oči pred dejstvom novega tekmovalstva v oboroževanju. Ker sami v tem vprašanju ne moremo ničesar storiti, bomo podpirali vsa prizadevanja za omejitve in skrajšave oboroževanja. Toda vse dotlej, dokler se v tej smeri ne dosežejo pozitivni in trajni rezultati, ne smemo zanemariti kar najresnejše skrbi za svojo oboroženo silo. Za obrambo domovine ni prevelika nikaka žrtev. Vojska in mornarica sta bili že od nekdaj naša moč in ponos. Taki morata biti tudi danes in v bodoče.

Notranja pomiritev in poživitev gospodarstva.

Osnovna smer notranje politike nam je dana z osnovnim državnim zakonom, z ustavo od leta 1931. Kraljevska vlada je zvesta vsem načelom te ustave in posebej poudarja načelo državnega in narodnega edinstva.

Odločni bomo ne samo pri naglašanju, temveč tudi pri dejanskem izva-

nju zakonitosti ter pri popolnem izva-
janju in spoštovanju načel enakoprav-
nosti vseh državljanov. Trudili se bo-
mo, da pri svojem nadaljnjem delu pri-
lagodimo posamezne zakone, zlasti ti-
ste, ki so političnega značaja, težnjam
in željam naroda. To velja zlasti za ši-
roke narodne samouprave, za volilni
zakon, za tiskovni zakon in za zakon o
zborovanjih in društvih. Kraljevska
vlada želi na ta način omogočiti res-
nično udeležbo najširšim slojem prebi-
valstva pri državni, banovinski in ob-
činski upravi.

V gospodarski in finančni politiki se
bo zadnje mesece na novo začeta smer
nadaljevala, zlasti v skrbi za kmeta, za
ravnatežje v državnem proračunu, za
ohranitev vrednosti nacionalne valute,
za davčne olajšave za vse sloje naroda
in za obnovo celotnega gospodarskega
delovanja v državi.

Nov, svež tok življenja.

Razen teh gospodarsko-finančnih
problemov, ki se ji zde najvažnejši in
katerih ureditev naglaša na enem iz-
med prvih mest, bo kraljevska vlada

posvetila svojo pozornost tudi vsem
drugim vprašanjem s področja social-
nega, duhovnega in prosvetnega življe-
nja naroda. Želja kraljevske vlade je,
da se na vseh straneh in v vseh smereh
občuti nov, zdrav in svež tok življen-
ske sile države in naroda. Volilo, ki ga
je zapustil pokojni viteški kralj Alek-
sander I. Zedinitelj, da čuvamo Jugo-
slavijo, je veliko volilo, toda prepušče-
no ni v varstvo kaki osebi ali vladi in
tudi ne posamezni politični skupini.
To volilo je izročeno vsemu jugoslovans-
skemu narodu. Vsi in vsakdo od nas
posamič in skupaj — vsi imamo sve-
to dolžnost, da to volilo varujemo ter
hranimo.

Kraljevska vlada, ki ji je v čast, da
se danes predstavi narodnemu pred-
stavništvu, misli, da bo to sveto volilo
najbolje obvarovano, če bo stremela po
pomiritvi in od ranjevanju političnih
zaostretev z zbiranjem in združevanjem
vseh konstruktivnih narodnih sil, s
širjenjem temeljev, ki na njih sloni av-
toriteta države.

Tako kraljevska vlada upa, da bode
najbolje upravičila visoko zaupanje
kraljevskega namestništva in da bode
hkrati našla tudi pri narodnem pred-
stavništvu potrebno podporo.

V NAŠI DRŽAVI.

Knez namestnik Pavle je došel s so-
progo in dvema otrokoma v petek dne
5. julija v Bohinj. O prihodu kraljice
Marije in njenih treh sinov na Bled
smo že poročali v zadnji številki.

Izjava vlade pred narodno skupščino.
Ministrski predsednik dr. Stojadinovič
je prečital izjavo nove vlade narodni
skupščini ter senatu dne 4. julija. Ob
vstopu v narodno skupščino je bila vla-
da viharo pozdravljena z živijo-klici
od večine poslancev. Deklaracija vlade
je doživela v vseh krogih najlepši spre-
jem. Izjava je kratka, a vsebuje vse, kar
mora vsakdo pozdraviti, namreč spre-
membo dosedanje politične zakonodaje
glede volilnega zakona, zakona o sho-
dih, društvih ter zakona o tisku.

Iz seje narodne skupščine 6. julija.
Dne 6. julija je imela narodna skupšči-
na kratko sejo. Odobreni so bili na-
mestniki onih poslancev, ki so odložili
dvojne mandate. Odobreni so bili tudi
mandati dr. Spahove skupine, ki je bi-
la izvoljena na dr. Mačkovi listi in je

predložila pooblastila verifikaciji nak-
nadno. Od slovenskih poslancev sta
odložila svoje mandate za Ljubljano,
Ljubljano okolico ter Logatec dr. Ma-
rušič in Mohorič. Potrjeni so bili za
poslance Rajko Turk za Ljubljano, Al-
bin Koman za ljubljansko okolico in
Josip Lenarčič za srez Logatec. Posla-
nec dr. Režek je odložil radi poslanst-
va župansko mesto v Novem mestu.

Pogodba (konkordat) z Vatikanom.
Te dni odpotuje v Rim pravosodni mi-
nister dr. Auer, da podpiše dolgo pri-
čakovani konkordat z Vatikanom v
smislu pooblastil, katera je prejel od
ministrskega sveta.

Žalostna usoda Jevtičevega kluba.
Na Jevtičevi listi izvoljeni poslanci so
tvorili svoj klub, ki je pa po nastopu
Stojadinovič-Koroščeve vlade skopnel
na Jevtiča samega, srbske zemljorad-
nike in na par zagrizenih nacionali-
stov ali fašistov.

Jugoslovanska zajednica. Vlada usta-
navlja v skupščini svoj klub, ki se bo
imenoval Jugoslovanska zajednica. V
klubu je že 200 poslancev in računajo
pa na 240.

**Krožek slovenskih poslancev z Jevti-
čeve liste** je imel predsednika g. Mo-
horiča. Ko se je pa izjavil ob vesti sno-

vanja novega poslanskega vladnega kluba dr. Marušič za to, da stopi krožek poslancev iz Slovenije v vladno skupino poslancev, je odložil Mohorič predsedstvo in je prevzel vodstvo kluba njegov podpredsednik dr. Režek.

Na seji narodne skupščine 9. jul. so bili izvoljeni stalni skupščinski odbori, o katerih bomo poročali prihodnjič.

Politična pomilostitev. Na predlog g. notranjega ministra dr. Antona Korošca je izdalo kraljevo namestništvo amnestijo ali pomilostenje za vse krivde političnega značaja, storjene pri zadnjih volitvah v narodno skupščino v dobi od razpisa volitev, to je od 6. febr., pa do razglasitve amnestije, do 29. jun., za katerih preiskavo in sodbo so pristojne splošne upravne ali državne krajevne policijske oblasti in katerih razsodbe za omenjena dela so te oblasti izrekle. Izdane, a še ne izterjane denarne globe se ne bodo izterjale, že izterjane pa ne bodo vrnjene.

100 milijonov dinarjev posejila se bo porabilo na predlog finančnega ministra za javna dela, za obnovo gospodarstva ter za pobijanje brezposelnosti.

Za pobijanje kužnih bolezni pri živini je dovolil kmetijski minister banskim upravam naslednje kredite: v Ljubljani 40.000 Din, v Zagrebu 60.000 Din, v Splitu 40.000 Din, v Banjaluki 50.000 Din, v Sarajevu 70.000 Din, v Novem Sadu 80.000 Din, v Cetinju 30.000 Din, v Nišu 70.000 Din in v Skoplju 50.000 Din.

Dr. Marušič, bivši ban in bivši minister, je imel s poslanci dravske banovine posvetovanje o stališču napram vladini deklaraciji. Govorilo se je, da bo po želji vlade predložena resolucija, ki izreka vladi zaupnico ter bo o tem pomensko glasovanje v parlamentu. Na pobudo dr. Marušiča so slovenski poslanci sklenili, da se bodo glasovanja vzdržali. Do tega pa ni v četrtek prišlo, ker o vladini deklaraciji ni bilo razprave niti glasovanja. Pač pa je bilo na seji narodne skupščine sporočeno, da je dr. Marušič podal ostavko na oba poslanska mandata (v logaškem in ljubljanskem okraju), čeprav je pred volitvami izrecno poudarjal, da bo obdržal mandat v logaškem okraju. Obdržal pa je rajši mesto v senatu, kjer je vstopil v klub senatorjev JNS. Šel je, kamor ga je potegnilo srce.

Da boste poznali Marušič-Pučljevo strujo. Ljubljanski »Slovenski narod«, popoldanski dnevnik bivših demokratov, je prinesel po belgrajskih listih vest, da je ukazala Jevtičeva vlada pred padcem sestaviti seznam njej ne ljubljenih političnih oseb, ki bi se naj spravile ali internirale v nalašč za to osnovani koncentracijski tabor na jugu naše države, kakor jih posedata Nemčija, Avstrija in Italija. Radi te vesti »Slovenskega naroda« je planilo po koncu z vsjo ogorčenostjo zanikanja glasilo senatorja, bivšega bana in ministra dr. Marušiča, ljubljanski »Glas naroda«. V prepiru o koncentracijskem taborišču med Marušič-Pučjevimi ter pristaši bivših slovenskih demokratov z dr. Kramerjem na čelu, ugotavlja »Slovenec« od 7. julija naslednje: »Ugotavljamo, da je po zadnjih volitvah v narodno skupščino bila izdana v Bel-

gradu s podpisom notranjega ministra Velje Popoviča in dostavljena vsem gospodom banom v državi, od teh pa dne 16. maja odposlana vsem okrajnim glavarjem odredba, da naj v teku 10 dni sestavijo listo vseh oseb, ki so v srezu znane, oziroma delujejo v protirežimskem pravcu, in ki so nevarne za javni red in mir, zato da se bodo odpisale v konfinacijo, ali pa postavile pod policijsko nadzorstvo! pod datumom pa je bil pripis, da se morajo ob enem vsa opozicijska društva, naj si bodo samo sportna, razpustiti in na splošno vse režimu nasprotno struje zatreti. Na spisek, a so imele po navodilih g. notranjega ministra, kakor tudi po prepisanih navodilih posameznih drugih faktorjev, priti vse vodilne osebe SLS in vsi »najbolj nevarni ter najvplivnejši« njeni pristaši po posameznih glavarstvih; od JNS pa iz struje, ki je v borbi s strujo Marušiča, med nekaterimi drugimi tudi g. Kramer in Ribnikar; ogromna večina za konfinacijo namenjenih pa je bila od SLS.« V

zadnji Jevtičevi vladi je ministroval bivši ban dravske banovine dr. Drago Marušič.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Habsburžani imajo prost dohod do prestola v Avstriji. Avstrija je ukinila proti habsburški rodbini zakon, s katerim je bilo prepovedano članom habsburške vladarske družine, da se vrnejo v Avstrijo in tamkaj nastanijo.

Poljski zunanji minister Beck je obiskal minuli teden Berlin, kjer je bil prijateljsko sprejet od Hitlerja in nemškega zunanjega ministra Neuratha. Ob priliki razgovora je priznal Hitler Becku, da bosta obe državi dali najlepše priznanje rajnemu poljskemu maršalu Pilsudskemu s tem, da bosta vestno izpolnjevali prijateljske odnose. Po teh Hitlerjevih besedah je dal tudi poljski zunanji minister zatrdilo, da je poljska vlada sklenila, da se bo ravnala strogo po politični oporoki maršala Pilsudskega.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

691

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Prihodnji evharistični kongres. Evharistični kongres Jugoslavije, ki se je vršil zadnje dni meseca junija v Ljubljani, je uspel nad vse pričakovanje sijajno. Njegov veličastni potek se je globoko zarisal v dušo našega naroda ter bo ostal neizbrisen v njegovem spominu. Neprecenljive duhovne dobrine so se iz njega izlile med naš narod ter bodo v svojih učinkih trajale naprej. Da bi se krog tistih, ki se udeležujejo zvečičavnih dobrin Evharistije, razširil, je bil na ljubljanskem evharističnem shodu storjen sklep o prihodnjem državnem evharističnem kongresu. Jugoslovanski škofje, zbrani v Ljubljani, so 2. julija sklenili, da se priredi 3. obči evharistični shod za vse katoličane v državi v Splitu (v Dalmaciji) čez 5 let, to je leta 1940. Leto 1937 pa bo kot priprava nanj pokrajinski evharistični kongres v Dubrovniku, namenjen v prvi vrsti vsem škofijam na Jadranu. Razveseljiv je ta sklep, ki ob prekrasno uspelem kongresu v Ljubljani takoj misli naprej ter katoličane takoj pozivlja na novo delo, na delo za kraljestvo Kristusovo v dušah in v javnem življenju!

Katoliška ura v radiju. Tudi v Avstraliji, in sicer v glavnem mestu Melbourne, so katoličani vpeljali posebno katoliško uro v radiju. Vsako nedeljo od 9. do 10. ure zvečer dajejo avstralske radio-postaje katoliški program. Prva točka programa je kratko, pa stvarno predavanje o najvažnejših katoliških resnicah. Ta predavanja so pomenljiva ne samo za katoličane, marveč tudi za

protestante, ki radi poslušajo ter se tako poučijo o naukih katolicizma. Drugo točko tvori verska glasba in liturgično petje. Kot tretja točka so na sporedu odgovori na razna vprašanja o različnih stvareh iz področja verskih resnic in verskega življenja. Te odgovore sestavlja sloveči pridigar jezuitski pater Murfy, ki je vprav po odličnosti teh odgovorov postal izredno popularen — pri ljudstvu priljubljen — v celi Avstraliji.

Protestant podaril jezuitom hišo. To je bil hotelir Ballard, posestnik velikega hotela v mestu Springs v Zedinjenih državah Severne Amerike. Zanimivi so razlogi, ki jih navaja Ballard, zakaj je to storil. Rekel je javno to-le: »Darujem jim to veliko hišo radi posebnega spoštovanja, ki ga imam do tega reda; radi njihove apostolske vne-me; radi njihovega bojevitiga duha; radi njihove discipline in odločnosti v težkih preizkušnjah in radi njihove velike ljubezni do znanosti.« Podarjeni hotel dosega v svoji sredini višino 63 metrov, ima 708 sob, lepo okrašenih, sama slavnostna dvorana obsega 3716 kvadratnih metrov. Okoli zgradbe je velik park v obsegu 234 hektarov. Ta zgradba, ki je prej služila zabavi, bode odslej namenjena znanosti in molitvi.

Knjižnica »Slov. gospodarja«.

1. Zemljiška knjiga, 5 Din.
 2. Kako si sam izračunam davek, 4 Din.
 3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji, 5 Din.
 4. Predpisi o cestah in prometu, 14 Din.
 5. Zakon o volitvah narodnih poslanec, 8 Din.
 6. O bolnišnicah in bolniških pristojb., 5 Din.
- Naročniki »Slovenskega gospodarja« plačajo samo polovico!